

Vesiasiat

Hallitusohjelmaneuvoittelut, ympäristö –jaosto 10.5.2023

Yksikön johtaja Saara Bäck

1. Ympäristöministeriön vastuualueet

Ympäristöministeriö vastaa valtioneuvoston ja eduskunnan käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta, jotka koskevat

yhdyskuntia

rakennettua ympäristöä

asumista

ilmastonmuutoksen hillintää

luonnon monimuotoisuutta

luonnonvarojen kestäväää käyttöä

ympäristönsuojelua

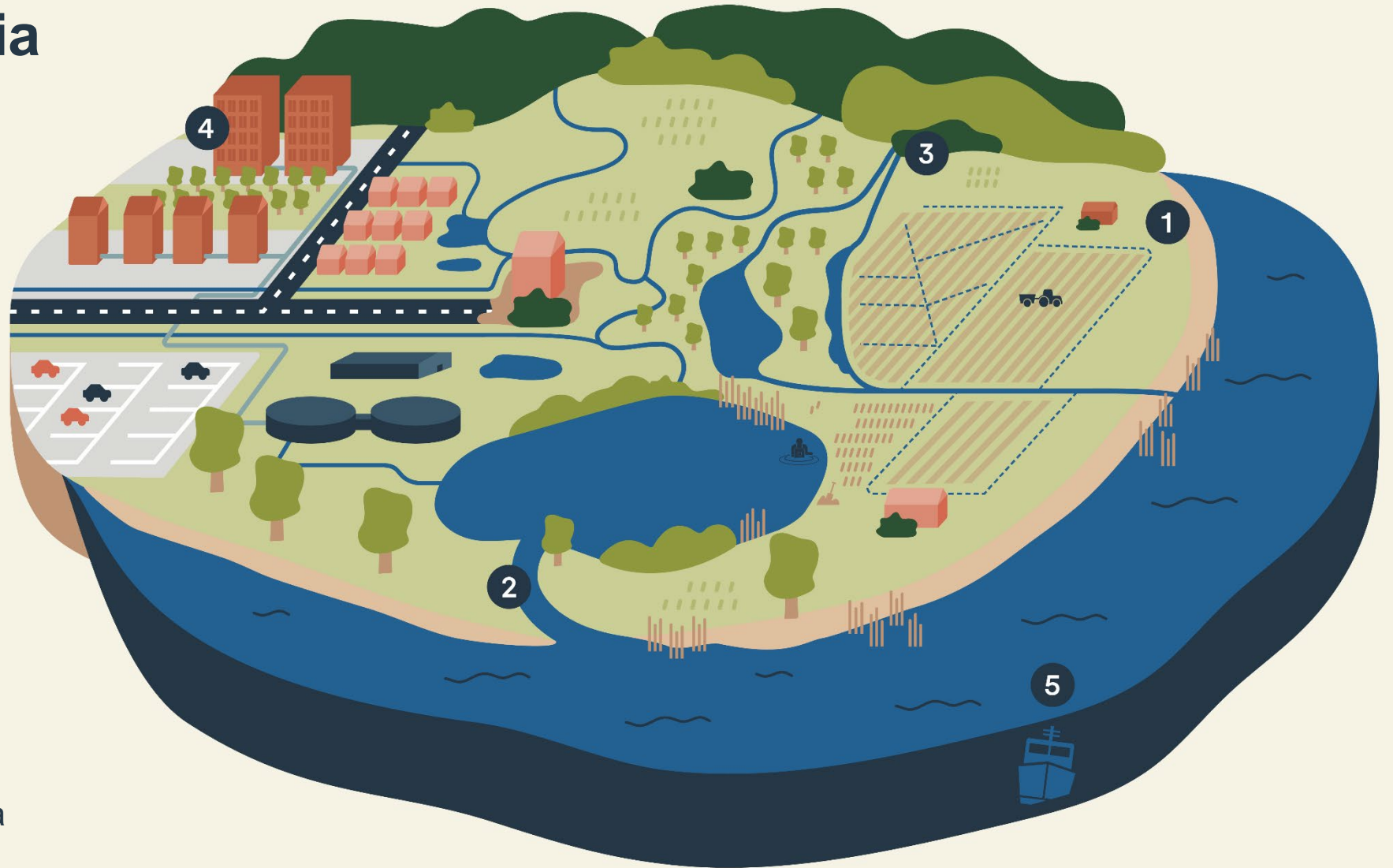
Vesi - tilannekuva

- Ilmastonmuutoksessa veden poikkileikkaava rooli ja merkitys korostuu luontokadon torjunnassa ja päästöjen hallinnassa.
- **Suomen vesien tila ei ole parantunut riittävästi**
 - Vain 9 % rannikkovesistä on hyvässä tilassa.
- Suurin syy on **päästöistä johtuva rehevöityminen**, jonka seurauksena veden laatu ja elinympäristöt ovat heikentyneet.
- Suomen vesipolitiikkaa ohjaavat:
 - **Vesien- ja merenhoitosuunnitelmat 2022-2027**
 - **Itämeren suojelun toimintaohjelmassa (BSAP)** Itämeren rantavaltioiden yhteinen tavoitetila ja toimet vuoteen 2030
- EU:n vesilainsäädäntöön mahdollisia kiristyksiä (yhdyskuntien jätevedet, haitalliset aineet)
- Vesiensuojelun tehostamisohjelmalla 2019-2023 toteutettu BSAP:a, vesien- ja merenhoitosuunnitelmia ja Saaristomeriohjelmaa

Vesiensuojelun tehostamisohjelmassa teemme vaikuttavia vesitekoja

1. Vähentää maatalouden päästöjä maanparannusaineilla
2. Kunnostaa vesistöjä ja hyödyntää biomassoja
3. Tehostaa maa- ja metsätalouden vesiensuojelua ja sopeutumista ilmastonmuutokseen
4. Parantaa vesiensuojeluun vaikuttavien toimialojen yhteistyön toimintamalleja kaupunkien hulevesien ja jätevesien hallinnassa
5. Sitouttaa yrityksiä vesivastuutoimiin ja kokeilla uusia rahoitustapoja

Saaristomeri- ohjelman tiekartta keskittyy maatalouteen

-> HELCOM
HotSpotin
poistaminen

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Vesilainsäädäntö uudistetaan vastaamaan EU:n ympäristötavoitteita ja Weser-ratkaisua

- Toteutetaan **lainsäädäntöhanke**, joka kattaa **sitovat ympäristötavoitteet, niistä poikkeamisen ja pysyvien lupien tarkistamisen**. Muutostarpeet kohdistuvat ympäristönsuojelulakiin, vesilakiin sekä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annettuun lakiin.
- Turvataan vaelluskalojen elinolosuhteet. Nollavelvoitteiden tarkistaminen on jo käynnissä, mutta tarvitaan laajempi uudistus
- Toimintaympäristöä selkeytyy ja luvitus sujuvoituu
- Eduskunta on edellyttänyt (EV 227/2022 vp) lainsäädäntömuutosta
- **Suojeltujen uhanalaisten vesiluontotyyppien soveltamisalaa laajennetaan** kattamaan vesiluonnon monimuotoisuuden suojelutavoitteiden edellyttämät luontotyypit
- Arvioidaan myös tarvetta poikkeamismahdollisuuksiin rajauspäätösten tekemiseen ja korvauksiin

Ravinteiden kierrätyksellä huoltovarmuutta

- Parantaa ravinne- ja energiaomavaraisuutta sekä huoltovarmuutta, edistää turvallisten lannoitevalmisteiden valmistamista, mahdollistaa kannattavan kierrätyslannoitemarkkinan syntymistä ja vauhdittaa vihreää siirtymää.
- Laaditaan valtioneuvoston yhteinen ravinteiden kierrätyksen strategia
 - Yhdyskuntajätevesien ja -lietteiden sekä biojätteiden ravinteiden kierrätys
 - Toimijat muodostavat ravinteiden kierrätyksen toimintakokonaisuuksia eli symbiooseja teollisuuden, maatalouden ja vesien biomassojen hyödyntämiseksi
 - Yhdyskuntajätevesien ja –lietteiden energiapotentiaalin hyödyntäminen ja yhdyskuntajätevesien käsittelyn energiatehokkuuden parantaminen.

Yhteenveto

- Vesien tilaa parantavilla toimilla ehkäistään myös luontokatoa ja varaudutaan ilmaston muutokseen.
- Jatketaan **vesiensuojelun tehostamisohjelmaa ja Saaristomeriohjelmaa**
- Uudistetaan **vesilainsäädäntö** vastaamaan EU:n vesipuitedirektiivin **ympäristötavoitteita ja poikkeuksia sekä tarkastellaan pysyviä lupia.**
- **Suojeltujen uhanalaisten vesiluontotyyppien soveltamisalaa laajennetaan** kattamaan vesiluonnon monimuotoisuuden suojelutavoitteiden edellyttämät luontotyypit
- Laaditaan **valtioneuvoston yhteinen ravinteiden kierrätyksen strategia** ja tuetaan ravinteiden talteenottoteknologioiden käyttöönottoa.

